

Dosarul nr. 3ra-488/22
2-19037259-01-3ra-04052022

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. V. Potlog)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. G. Colev, A. Curdov, Șt. Starciuc)

DECIZIE

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ana Catana împotriva Primarului satului Carabetovca și Comisiei de disciplină cu privire la anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, încasarea plăților salariale și a prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă:

La 18 iunie 2019, Ana Catana a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Primarului satului Carabetovca și Comisiei de disciplină cu privire la anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, încasarea plăților salariale și a prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin dispoziția primarului nr.06 din 18 aprilie 2005, a fost angajată pe o perioadă nedeterminată, în sensul art. 54 din Codul muncii, în funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca.

A menționat că la data de 14 ianuarie 2019, Procuratura raionului Basarabeasca la cererea primarului Sergiu Răcilă a pornit o cauză penală în baza art.332 alin. (1) din Codul penal. Prin ordonanța din 13 aprilie 2019 a procurorului în Procuratura

Anticorupție Radu Palencu, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Ana Catana, și clasarea cauzei penale nr 2019458002 pornită la 14 ianuarie 2019 de către Procuratura raionului Basarabeasca la cererea primarului Răcilă Sergiu.

Reclamanta a notat că prin dispoziția primarului nr. 33 din 24 mai 2019, la propunerea Comisiei de Disciplină din 15 mai 2019 a fost destituită din funcția publică specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca.

În drept, și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. 87, 387 din Codul muncii, art. 9, 12, 14, 37, 38, 39, 52, 55, 59, 65, 66 din Regulamentul privind comisia de disciplină Anexa 7 la hotărârea de Guvern nr.201 din 11 martie 2009, art. 163 alin. (c) din Codul administrativ.

Prin hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central a fost declarată admisibilă acțiunea depusă de către Ana Catana. S-a anulat în tot actul administrativ individual – dispoziția primarului nr. 33 din 24 mai 2019 cu privire la destituire a Anei Catana din funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca, precum și procesul-verbal al Comisiei de disciplină nr. 9 din 15 mai 2019. S-a declarat inadmisibilă cererea Anei Catana în partea obligării restabilirii în funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasării prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței de la serviciu – 118 671, 91 de lei, a prejudiciului moral – 50 000 de lei. S-a încasat de la primarul satului Carabetovca Sergiu Răcilă în beneficiul Anei Catana cheltuielile de judecată în sumă de 7 000 de lei. În rest, cerințele au fost respinse.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la 28 mai 2021, Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 6 septembrie 2021 motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond.

La data de 26 iunie 2021, primarul satului Carabetovca – Sergiu Răcilă a depus cerere de apel nemotivată, iar la 20 august 2021 motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 20 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost declarat inadmisibil apelul depus de către primarul satului Carabetovca – Sergiu Răcilă împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, pe motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

Prin decizia din 27 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul depus de către primarul satului Carabetovca – Sergiu Răcilă și s-a menținut încheierea din 20 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat.

Prin decizia din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat a fost admis apelul depus de către Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev, s-a casat parțial hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, în partea declarării ca inadmisibilă a capătului de cerere privind obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului

pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, și în această parte s-a pronunțat o nouă decizie, prin care pretențiile date au fost respinse. În rest, hotărârea instanței de fond a fost menținută.

La data de 21 martie 2022, Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev a depus recurs împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea respingerii pretențiilor privind obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementare regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, cu emiterea în aceasta parte a unei decizii de admitere a pretențiilor date.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurenta a indicat că consideră decizia contestată ca fiind neîntemeiată, arbitrară, adoptată cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

A menționat că deși instanța de apel a decis admiterea apelului său, concomitent a respins acțiunea în partea pretențiilor privind obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementare regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, contrar solicitărilor din cererea de apel. Mai mult, contrar prevederilor legale, prin decizia contestată, recurentei i s-a creat în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, deși recurenta nu a consimțit, iar hotărârea nu a fost atacată și de alți participanți la proces. Or, în cazul declarării inadmisibilității de către prima instanță a pretențiilor privind obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementare regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, recurenta ar fi avut posibilitatea adresării repetate în judecată cu aceeași acțiune, situație imposibilă în cazul respingerii pretențiilor date de către Curtea de Apel Comrat.

Prin referința depusă la 23 mai 2022, primarul satului Carabetovca – Sergiu Răcilă a solicitat respingerea recursului depus de către Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev, ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la 23 februarie 2022, dispozitivul deciziei fiind notificat reprezentantului recurentei, avocatul Pavel Tarlev, prin intermediul oficiului poștal, la data de 1 martie 2022 (f.d.53, Vol. II).

Totodată, decizia motivată din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat a fost notificată reprezentantului recurenteii, avocatul Pavel Tarlev, prin intermediul oficiului poștal, la data de 4 aprilie 2022 (f.d.70, Vol. II).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ conchide că Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Prin încheierea din 6 iulie 2022 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de către Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev a fost numit spre examinare în complet de 5 judecători.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, și argumentele intimatului din referință, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, în partea pretențiilor privind obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementare regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, și emiterea în această parte a unei noi decizii privind admitere parțială a cerințelor nominalizate, în rest, hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel se mențin, din considerentele ce urmează.

În corespundere cu art. 248 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează parțial decizia instanței de apel și emite o altă decizie în partea casată.

Prin prisma art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 21 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În corespundere cu art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III

din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în conformitate cu art. 219 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Articolul 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ prevede că, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

După cum denotă actele și lucrările dosarului, la 15 mai 2019 comisia de disciplină din cadrul Primăriei satului Carabetovca a dispus să vină cu propunere către primarul satului Carabetovca de sancționare a funcționarului public Ana Catana, cu destituirea din funcția.

Drept urmare, la 24 mai 2019, prin dispoziția nr. 33 a Primarului satului Carabetovca a fost destituită din funcția publică Ana Catana – specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca (f.d.6, Vol. I).

Invocând dezacordul față de actele administrative – dispoziția nr. 33 din 24 mai 2019 a Primarului satului Carabetovca și procesul-verbal nr. 9 al ședinței Comisiei de disciplină din 15 mai 2019, la data de 29 mai 2019, Ana Catana a depus cereri prealabile, prin care a solicitat anularea acestora (f.d.13-14, Vol. I).

Iar, ulterior, la 18 iunie 2019, Ana Catana a depus prezenta acțiune împotriva Primarului satului Carabetovca și Comisiei de disciplină cu privire la anularea actelor administrative sus enunțate, cu obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind restabilirea în funcție, încasarea plăților salariale și a prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, a anulat în tot actele administrative individuale – dispoziția Primarului satului Carabetovca nr. 33 din 24 mai 2019 „cu privire la destituirea din funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca a Anei Catana” și procesul-verbal al Comisiei de disciplină nr. 9 din 15 mai 2019. A declarat inadmisibilă cererea Anei Catana în partea obligării restabilirii în funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasării prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței de la serviciu – 118 671, 91 de lei, a prejudiciului moral – 50 000 de lei. A încasat de

la primarul satului Carabetovca, Sergiu Răcilă în beneficiul Anei Catana cheltuielile de judecată în sumă de 7 000 de lei. În rest, a respins cerințele.

Judecând apelul depus de către Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev, instanța de apel l-a admis, a casat parțial hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, în partea declarării ca inadmisibilă a capătului de cerere privind obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementare regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, și în această parte a pronunțat o nouă decizie, prin care pretențiile date au fost respinse. În rest, a menținut hotărârea instanței de fond.

Inițial, instanța de recurs notează că urmează a se expune asupra legalității hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare în partea pretențiilor privind obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementare regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, or, din conținutul cererii de recurs se atestă că recurenta a invocat dezacordul față de soluția instanțelor de judecată în privința pretențiilor date.

În această ordine de idei, completul specializat constată, însă, că concluziile instanțelor de judecată și soluția dată sunt incorecte, fapt ce rezultă din interpretarea greșită a prevederilor legale aplicabile raportului juridic în litigiu.

În conformitate cu art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În corespundere cu art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Conform art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

La acest aspect, instanța de recurs constată ca fiind incorectă soluția instanței de fond privind declararea inadmisibilității acțiunii în partea obligării restabilirii în funcția de specialist pentru reglementare regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, instanța de apel just considerând admisibile pretențiile, însă neîntemeiat le-a respins.

Or, la caz, solicitarea Anei Catana privind anularea dispoziției Primarului satului Carabetovca nr. 33 din 24 mai 2019 „cu privire la destituirea sa din funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar” reprezintă o pretenție de bază, iar solicitările privind restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin privarea ilegală de a munci, sunt doar pretenții subsecvente acesteia și, respectiv, nu

este necesară cererea prealabilă, cu atât mai mult, prin intentarea procedurii administrative separate.

Deoarece, eroarea admisă de autoritatea publică nu poate fi pusă în sarcina reclamantei, astfel că cerințele accesorii ce țin de restabilirea în funcție, repararea prejudiciului material și moral urmează a fi examinate de către instanța de judecată concomitent cu pretenția principală, întrucât prin declararea inadmisibilă a pretențiilor în cauză, Ana Catana va trebui să suporte o sarcină disproporțională și excesivă în raport cu eroare admisă de autoritatea publică.

Mai mult ca atât, litigiile individuale de muncă cu participarea funcționarilor publici, persoanelor cu statut special, persoanelor cu funcție de demnitate publică nu trebuie să fie condiționate de efectuarea procedurii prelabile, la fel ca și orice litigiu individual de muncă, or, necesitatea respectării procedurii prelabile apare doar atunci când pretenția de ordin material este unica în cererea de chemare în judecată sau, cel puțin, este o pretenție independentă, iar în cazul când pretenția este una secundară ce rezultă dintr-o altă pretenție de bază și cu caracter nematerial, cererea prealabilă nu este obligatorie.

În continuare, conform dispozițiilor art. 89 din Codul muncii, se menționează că salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărâre a instanței de judecată. La examinarea litigiului individual de muncă de către instanța de judecată, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea și să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului. În cazul contestării de către salariatul membru de sindicat a ordinului de concediere, instanța de judecată va solicita acordul (opinia consultativă) al organului (organizatorului) sindical privind concedierea salariatului respectiv. Imediat după pronunțarea hotărârii instanței de judecată privind restabilirea salariatului la locul de muncă, angajatorul este obligat să emită un ordin de restabilire, pe care îl aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură, în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii.

Respectiv, la caz, prin prisma art. 89 din Codul muncii și dat fiind că, a fost constatată ilegalitatea dispoziției Primarului satului Carabetovca nr. 33 din 24 mai 2019, prin care Ana Catana a fost destituită din funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, instanța de recurs consideră necesar de a o restabili pe Ana Catana în funcția deținută anterior concedierii.

Iar, întru răsturnarea soluției date nu poate fi reținut argumentul instanței de apel precum că în condițiile în care instanța de fost a anulat în tot actul administrativ individual, Ana Catana se consideră reintegrată în serviciu potrivit actului anterior de numire. Or, se reiterează că în temeiul Codului muncii, salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărâre a instanței de judecată.

Subsecvent, se invocă prevederile art. 330 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, conform căruia, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci.

Această obligație survine, în particular, în caz de eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă.

Tot, la acest capitol se reține și art. 90 alin. (1) și (2) lit. a) din Codul muncii, care prevede că, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia. Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă.

Conform art.165 alin.(1) și (3) din Codul muncii, salariul mediu include toate drepturile salariale din care, conform legislației în vigoare, se calculează contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, cu excepția plăților cu caracter unic. Modul de calculare a salariului mediu al salariatului este unic și se stabilește de Guvern.

În speță, s-a stabilit că, Ana Catana a fost privată abuziv de posibilitatea de a munci, ca urmare a concedierii ilegale din 24 mai 2019. Circumstanță în care aceasta este în drept de a solicita compensarea salariului pentru toată perioada respectivă, în mărime nu mai mică decât salariul mediu.

Raportând prevederile legale citate la circumstanțele reținute, Colegiul judiciar consideră necesar de a admite și cerința Anei Catana, prin încasarea salariului mediu pentru lipsa forțată de la serviciu din data de 24 mai 2019 până la restabilirea în funcție.

În acest context, se va obliga Primăria satului Carabetovca să emită actul administrativ cu privire la achitarea salariului mediu/lunar pentru absența forțată de la muncă.

Consecință de drept a răspunderii angajatorului față de angajat conform art.90 din Codul muncii este stabilită și repararea prejudiciului moral, cu mențiunea că, mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanța de judecată, ținându-se cont de aprecierea dată acțiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului.

În conformitate cu art. 329 alin. (1) și (2) din Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material și cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părți. Litigiile și conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluționează de instanța de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

Deci, atât legislația muncii, cât și jurisprudența reglementează obligația angajatorului la repararea prejudiciului moral în caz de privare ilegală de posibilitatea de a munci, care nu poate fi mai mic decât un salariu mediu lunar al salariatului.

Dat fiind că, Ana Catana a fost eliberată din funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca ilegal, și astfel i s-a îngrădit dreptul de a munci, Colegiul lărgit va admite parțial pretenția dată. Or, de fapt, suma prejudiciului moral solicitată de către Ana Catana în mărime de 50 000 de lei este excesivă.

Drept urmare, instanța de recurs va dispune încasarea din contul Primăriei satului Carabetovca în beneficiul Anei Catana a prejudiciului moral în mărime de un salariu mediu/lunar, sumă care este echitabilă și proporțională, ce corespunde criteriului stabilit de norma idem de asigurare a minimumului cuantumului prejudiciului moral.

Ce ține de pretenția reclamantei/recurente de compensare a cheltuielilor de transport suportate la examinarea cauzei, Colegiul lărgit o respinge ca neîntemeiată, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Conform art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Într-adevăr, conform art. 90 lit. d) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: d) cheltuielile de transport și de cazare suportate de părți și de alți participanți la proces în legătură cu prezentarea lor în instanță.

Însă, instanța de recurs consideră că cheltuielile suportate de Ana Catana în mărime de 1 500 de lei, nu poate fi apreciat la caz ca cheltuieli de judecată.

Or, prin bonurile prezentate în sumă de câte 500 de lei (f.d.163-164, Vol. I) nu se dovedește faptul că reclamanta/recurenta a suportat cheltuielile de transport anume pentru a se prezenta în ședința de judecată, dar nu în alte scopuri personale.

Prin urmare, instanța de recurs reține că cele descrise cert indică la examinarea superficială a cauzei, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea cerințelor reclamantei, prin prisma prevederilor legale.

Reieșind din cele expuse și ținând cont faptul că, circumstanțele cauzei au fost constatate pe deplin de către instanța de apel, însă normele de drept procedural au fost aplicate eronat în partea declarării acțiunii inadmisibile de către prima instanță și în partea respingerii de către instanța de apel a pretențiilor privind obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementare regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, în partea pretențiilor privind obligarea restabilirii în funcție, și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, cu pronunțarea în această parte a unei noi decizii de admitere parțială a pretențiilor, în rest, hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel se mențin.

Totodată, în temeiul art.256 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească, în partea restabilirii Anei Catana în funcție, cu achitarea unui salariu mediu pentru absența forțată de la serviciu, va dispune executarea imediată.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se admite recursul depus de către Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev.

Se casează decizia din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat și hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, în partea pretențiilor privind obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementare regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, și se emite în această parte o nouă decizie, prin care:

Se restabilește Ana Catana în funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca.

Se obligă Primăria satului Carabetovca să emită actul administrativ privind achitarea Anei Catana a salariului pentru absența forțată de la muncă, cu reținerile corespunzătoare.

Se încasează din contul Primăriei satului Carabetovca în beneficiul Anei Catana prejudiciul moral în mărime de un salariu mediu lunar.

În rest, cerința de compensare a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată se respinge.

Decizia din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat și hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, în partea admiterii pretenției cu privire la anularea acelor administrative individuale – dispoziția primarului nr. 33 din 24 mai 2019 cu privire la destituire a Anei Catana din funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca, precum și procesul-verbal al Comisiei de disciplină nr. 9 din 15 mai 2019, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan

Aliona Miron

Nicolae Craiu